

Morar si Pivniceru (opinie separata): Toti judecatorii de la Sectia penala a ÎCCJ - specializati în judecarea oricaror infractiuni

Judecatorii constitutionali Daniel Morar si Mona Pivniceru sustin ca CCR nu avea competenta sa solutioneze "pretinsul" conflict dintre Parlament si Înalta Curte de Casatie si Justitie, iar toti magistratii de la Sectia penala a Instantei supreme sunt specializati în judecarea oricaror infractiuni.

Daniel Morar si Mona Pivniceru au facut opinie separata la decizia CCR din 3 iulie, prin care s-a stabilit existenta unui conflict juridic de natura constitutională între Parlament si Înalta Curte de Casatie si Justitie, generat de neconstituirea de catre Instanta suprema a completurilor de judecata specializate pentru judecarea infractiunilor de coruptie.

"În dezacord cu solutia adoptata - cu majoritate de voturi - prin decizia nr. 417 din 3 iulie 2019, consideram ca cererea de solutionare a pretinsului conflict juridic de natura constitutională dintre Înalta Curte de Casatie si Justitie, pe de o parte, si Parlamentul României, pe de alta parte, (...) nu putea face obiectul de analiza a Curtii Constitutionale în cadrul competentei sale prevazute de art. 146 lit. e) din Constitutie", spun Daniel Morar si Mona Pivniceru în motivarea deciziei publicate joi de CCR.

În opinia celor doi, daca în privinta judecatorilor de la instantele inferioare se poate pretinde o sub-specializare, având în vedere ca nu dispun de cunostintele si experienta profesionala a judecatorului de la Înalta Curte de Casatie si Justitie, în privinta acestora din urma nu se poate impune o asemenea cerinta pentru ca, de principiu, prin cariera lor/ experienta si cunostintele lor au dobândit gradul profesional maxim de unde rezulta existenta unei reguli de drept ce nu poate fi rasturnata, respectiv existenta specializarii acestora în materiile pe care le judeca.

"Se mai retine ca pentru a accede la Înalta Curte de Casatie si Justitie judecatorul respectiv a parcurs toate gradele profesionale, astfel ca putem afirma, chiar daca valorificam un element de fapt, ca un astfel de judecator a judecat o paleta larga de cauze de diferite tipologii, inclusiv cauze având ca obiect infractiuni de coruptie savârsite de persoane care nu angajau competenta Înaltei Curti de Casatie si Justitie", spun cei doi judecatori constitutionali.

Daniel Morar si Mona Pivniceru explica faptul ca art. 29 din Legea nr. 78/2000 vizeaza constituirea unor completuri specializate, fara a exista, însa, criterii stabilite de lege pentru determinarea sub-specializarii.

"Legiuitorul are competenta de a determina astfel de criterii numai la instantele ierarhic inferioare Înaltei Curti de Casatie si Justitie, nu si pentru judecatorii acesteia din urma. Întrucât compunerea acestor completuri trebuia determinata de CSM sau Colegiul de conducere al ÎCCJ, rezulta ca, în masura în care nu au facut-o, ceea ce în sine reprezinta o încalcare a legii, totusi, consecinta nu este nelegala compunere a completului, ci considerarea tuturor completurilor ca având competenta sa judece, în prima instanta, infractiuni reglementate de Legea nr. 78/2000. Prin urmare, la nivelul Înaltei Curti de Casatie si Justitie, întrucât judecatorii acesteia nu pot fi grupati în generalisti si specializati, art. 29 din Legea nr. 78/2000 nu putea sa reglementeze decât o obligatie cu caracter organizatoric în sensul ca Colegiul de conducere al Înaltei Curti de Casatie si Justitie trebuie sa stabileasca daca toate completurile sau numai unele judeca în prima instanta infractiuni reglementate de Legea nr. 78/2000", afirma Daniel Morar si Mona Pivniceru.

Concluzia celor doi este ca, la nivelul Instantei supreme, toti judecatorii din materie penala sunt specializati în judecarea oricaror infractiuni, indiferent ca acestea sunt reglementate de dreptul comun sau legile speciale.

"Prin urmare, functioneaza o prezumtie simpla în virtutea careia odata ce persoana este numita în functia de judecator la Înalta Curte de Casatie si Justitie, în cadrul Sectiei penale, aceasta detine specializarea necesara sa

judece orice fel de infractiuni. Nu se poate afirma ca la nivelul Instantei supreme a unui stat exista judecatori generalisti si specializati în cadrul materiei penale din moment ce pentru a dobândi acest grad profesional fiecare a avut de îndeplinit aceleasi cerinte profesionale, iar gradul dobândit impune atât dreptul, cât si obligatia de a-si continua pregatirea profesionala în domeniul în care sunt specializati, respectiv domeniul dreptului penal. Acestia au fost numiti judecatori la Sectia penala, drept care sunt specializati în materie penala, nefiind, asadar, numiti ca judecatori la completuri specializate pentru a judeca numai anumite infractiuni din cadrul materiei penale ce intra în competenta Înaltei Curti de Casatie si Justitie", mai spun cei doi.

Pe de alta parte, Daniel Morar si Mona Pivniceru arata ca, în perioada 2005 - 2018, procentul dosarelor de coruptie din totalul cauzelor solutionate de Instanta suprema este de 70,83%, fiind ani în care procentul a fost chiar de 100% (2005 si 2006), "aspect care, însa, demonstreaza ca toate completurile trebuie a fi considerate specializate".

Ei considera ca fiind gresita solutionarea conflictului dintre Parlament si Instanta suprema prin sesizarea Curtii Constitutionale.

"Problema de drept relevata nu are o dimensiune constitutionala care sa angajeze competenta Curtii Constitutionale, fiind un aspect care nu aduce în discutie o afectare de o anumita intensitate a valorilor si exigentelor constitutionale. De altfel, per absurdum, a accepta ca orice încalcare, directa/ indirecta, a Constitutiei angajeaza competenta Curtii Constitutionale ar însemna o încalcare a diviziunii de competente între autoritatile publice stabilite prin însusi textul Constitutiei. (...) A ridica problema neconstituirii exprese a completurilor specializate reglementate de art. 29 din Legea nr. 78/2000 la nivel constitutional înseamna a-i acorda o atentie mult sporita, iar efectele deciziei pronuntate sunt disproportionale asupra derularii cauzelor aflate pe rolul ÎCCJ, mai ales cu privire la cele aflate în apel. Mai mult, Hotarârea Colegiului de conducere al ÎCCJ nr. 14 din 23 ianuarie 2019, pe care Curtea Constitutionala o accepta ca fiind un act prin care s-au constituit completurile specializate, stabileste ca toate completurile de 3 judecatori ale ÎCCJ sunt specializate, astfel ca într-o cauza care, întâmplator, a tranzitat acest moment completul nespecializat brusc se transforma într-unul specializat, în conditiile în care are aceeasi componenta si, astfel, cauza continua sa fie legal judecata", explica Daniel Morar si Mona Pivniceru.

Mai mult, arata ei, daca anterior un dosar a fost solutionat printr-o sentinta si se afla în apel, el se va reîntoarce la un complet de 3 judecatori existent si anterior Hotarârii Colegiului de conducere al ÎCCJ din 23 ianuarie 2019 devenit, între timp, specializat.

Daniel Morar si Mona Pivniceru recunosc ca a existat o încalcare a legii la nivelul Colegiului de conducere al ÎCCJ, însa ei considera ca aceasta încalcare a legii nu a afectat legala compunere a completurilor de 3 judecatori si, în consecinta, nu a afectat activitatea de înfaptuire a justitiei.